

Mistletoe & Glühwein

'Hop, naar buiten pop. En gebruik dat mooie snoetje van je, om de hut hier vol te krijgen vanavond.' Er volgt een tik tegen mijn bil.

Ik geef hem een woedende blik. Van *#metoo* heeft Kees kennelijk nog nooit gehoord. Ik gruwel van die man. Hij hijst zijn broek, die het ieder moment dreigt te verliezen van de zwaartekracht, een keer op. Zijn duimen haakt hij door de lussen, die zijn riem op zijn plaats houden. Achterover hangend tegen de bar, met zijn bierbuik naar voren, kijkt hij tevreden toe hoe zijn personeel de laatste hand legt aan het restaurant. Het moet er op kerstavond, naar zijn smaak, piekfijn uitzien.

Groene guirlandes gevuld met gekleurde lichtjes vullen de raampartijen, en kransen bestaand uit plastic kerstballen in alle kleuren van de regenboog, bedekken de muren. De tafels hebben voor de gelegenheid een rood papieren kleed gekregen. Er worden vaasjes met een plastic stukje groen, dat door moet gaan voor een hulsttak, en een pluim met zilveren glitters op geplaatst. Een windlicht met rokerig ogend glas en een waxinelichtje erin, geven net dat beetje extra op tafel, aldus Kees.

Midden in het restaurant staat een enorme kunstboom, die het hoge plafond nog net niet raakt. Toen hij eenmaal stond, hebben we een paar bussen dennengeur spray over de takken leeg moeten spuiten om de muffe geur, die hij gedurende het jaar op zolder heeft opgedaan, te doen verdwijnen. De boom is gevuld met een kakofonie aan lichtjes, vormen en kleuren.

Rond kerst kan mijn baas zijn kitscherige smaak ongeremd loslaten op het interieur van het restaurant. Ook dit jaar heeft hij zich niet ingehouden. Mijn outfit vormt zonder twijfel het hoogtepunt van zijn wansmaak.

Hoofdschuddend wankel ik op mijn te hoge pumps het terras op. Aangekomen op de plek die ik vanavond toebedeeld heb gekregen, trek ik

de stof van mijn rood met donkergroene jurkje omhoog in een poging mijn decolleté te bedekken. Wanstaltig en ordinair is het. Ik snap niet hoe Kees het iedere keer weer voor elkaar krijgt zijn personeel zo gek te krijgen, om erin mee te gaan. Ik neem mijn positie aan de straatkant van het overdekte terras in, en hijs de rood-wit gestreepte kousen nog maar een keer op, om mijn benen enigszins te beschermen tegen de snijdende wind. Bij godsgratie heb ik een sjaal om mogen doen, die ik op een dusdanige manier drapeer dat mijn borsten enigszins aan het zicht onttrokken worden.

Mijn blik dwaalt over het marktplein, waaraan het restaurant gelegen is. Het wordt idyllisch verlicht door slingers met lampen, die in de bomen zijn opgehangen. Midden op het plein staat, net als ieder jaar, een enorme kerstboom. Hij is enkel versierd met lichtjes, die fonkelen doordat de takken dansen in de wind. Eromheen staan een aantal houten huisjes, die tezamen een bescheiden kerstmarkt vormen. Ik hoor flarden van een kerstliedje dat klinkt uit een box. De rokerige geur waarmee de lucht gevuld is, wordt door de wind verspreid vanuit de vuurkorven, die branden op het plein. Het is druk met mensen die gehaast hun laatste kerstinkopen doen, of onderweg zijn om samen met hun geliefden kerstavond te gaan vieren.

Het brengt me terug naar de tijd dat het nog vanzelfsprekend was, dat ik kerstavond doorbracht met mijn familie. Toen oma nog leefde... Er loopt een rilling langs mijn rug. Mijn ogen worden waterig bij de gedachte aan de mooie traditie, die we er samen op nahielden. Dit kan ik nu zó niet gebruiken. Ik hef mijn kin, knipper mijn tranen weg en recht mijn rug. *'It's showtime!'* zou Kees zeggen.

Voorzichtig doe ik een paar passen verder de straat op, zodat ik contact kan maken met het voorbijtrekkende winkelpubliek. Kees stond erop dat ik deze groene pumps zou dragen. Ik vraag me af hoelang ik het erop vol ga houden, want mijn tenen voelen nu al als samengeperste sardientjes in een blik.

‘We hebben vanavond nog slechts een paar tafeltjes vrij,’ begin ik voorzichtig tegen een echtpaar, dat gearmd mijn kant op komt. De vrouw screent me van boven naar onder. In het voorbijgaan zie ik hoe ze haar neus ophaalt, en de arm van haar man wat strakker vastpakt.

‘Hebben jullie misschien zin om vanavond een hapje te eten in kerstsfeer?’ vraag ik aan twee meiden die van de andere kant komen lopen. Ze lachen me nog net niet uit. Die Kees ook altijd met zijn stompzinnige ideeën. Wanneer ook poging nummer drie eindigt in een beleefde afwijzing, strompel ik terug naar de ingang van het terras. Met iedere stap die ik zet, zakken mijn kousen verder af. Net als de moed, in mijn knellende pumps. Moedeloos buk ik voorover om de kousen voor de zoveelste keer op te hijsen.

Als ik langzaam overeind kom, valt mijn blik op een paar zwarte veterboots en benen die gehuld zijn in rood fluweel. Mijn blik passeert een fel oranje jas en vindt vervolgens een paar blauwe pretogen, die glunderend op me neerkijken.

‘Het kan dus toch erger,’ klinkt het, wanneer ik rechtop sta. Zijn ogen nemen me geamuseerd van top tot teen op, maar lijken te treuzelen ter hoogte van de plaats waar de sjaal zojuist nog keurig overheen lag.

Geërgerd trek ik het ding weer op zijn plek. Deze lolbroek moet niet denken dat ik me door de eerste de beste bijdehante opmerking uit het veld laat slaan.

‘Ja luister, als we een wedstrijdje doen wie de meest belachelijke bedrijfskleding draagt, win ik met twee vingers in mijn neus.’

De oranje bezorgtas op zijn rug schudt op en neer van het lachen, net als de blonde krullen die onder zijn pluche kerstmuts vandaan pieken. Ik geef hem een bozige blik, maar moet diep van binnen toegeven dat die vrolijkheid toch wel enigszins aanstekelijk werkt.

‘Auw,’ klinkt het, terwijl hij met zijn hand naar zijn hart grijpt. ‘Als je zo blijft kijken, dan raakt die tent hier nooit gevuld.’

‘Alsof er mensen zijn die spontaan besluiten om uit eten te gaan op kerstavond,’ zeg ik schouderophalend.

‘Ik denk dat je een punt hebt. Ze bedenken echter wel dat ze thuis nog niet genoeg te eten op tafel hebben,’ grijnst hij. ‘Wat me brengt op de reden dat ik hier ben.’ Hij gebaart met zijn duim over zijn schouder naar de ingang van het restaurant. Zonder verdere uitleg loopt hij bij me weg.

Ik geef het niet graag toe, maar die bezorger had op alle fronten gelijk. Als ik mezelf een beetje nuttig wil maken, dan helpt een chagrijnig gezicht daar niet bij. Ik trek mijn kerstmuts een beetje scheef op mijn hoofd en tover een glimlach op mijn gezicht. Het wordt al wat rustiger op straat en dus zal ik mijn beste rood-wit gestreepte beentje voor moeten zetten, om nog wat extra gasten het restaurant in te kletsen. Zo charmant als mijn schoeisel het toelaat, loop ik op een groepje studentikoos uitzierende jongens af.

‘Heren, hebben jullie nog zin om een hapje te eten, voordat jullie vanavond de kroeg in duiken?’ begin ik een tikje populair. De kleinste van het stel komt brutaal met zijn armen over elkaar voor me staan en bekijkt te me met glimmende ogen.

‘Even vanuit mijn *point of view*,’ zegt hij op bekakte toon. ‘Als jij de amuse bent, dan krijg ik spontaan zin.’ Zijn vrienden staan om hem heen te gniffelen. ‘Het is dat van Rijnsbergen hier,’ hij stoot met zijn elleboog een van zijn makkers aan, ‘een mieterse Ossobuco te stoven heeft staan en een heel kaasplankje heeft uitgenodigd, anders had ik mijn neus graag in die fruitmand van jou willen steken.’

Het gelach van de gasten galmt tussen mijn oren. Ditmaal ben ik wel te verbouwereerd om een gevatte opmerking te maken. Innerlijk roep ik mijn jeukende handpalmen tot de orde. Ik draai me om, en loop met opgeheven hoofd weg van die bralballen.

Op een afstandje staat de bezorger me, nonchalant leunend tegen een lantaarnpaal, op te wachten. Hij schudt zijn hoofd en probeert een lach achter zijn hand te verhullen.

‘Jij houdt wel van een uitdaging, is het niet?’

‘Ach, hou toch op. Dat hij maar stikt in die hete aardappel in zijn keel.’

De reactie die ik krijg, is een proestende lach. 'Sorry,' klinkt het dan wat serieuzer. 'Ik hoor net dat mijn bestelling opnieuw gemaakt moet worden. Het stoofpotje was aangebrand.'

Ik draai met mijn ogen.

'Het ziet er naar uit dat je nog even met me opgescheept zit.' Hij steekt me een hand toe. 'Noël,' zegt hij, wanneer ik hem aanpak.

Ik trek achterdochtig een wenkbrauw naar hem op.

Hij kijkt me onnozel aan, alsof hij mijn reactie niet kan plaatsen.

'Je meent het serieus? Als in kerstmis op z'n Frans?'

Hij humt instemmend. 'Mijn moeder was op eerste kerstdag uitgerekend.'

'Laat me raden...' Ik moet moeite doen mijn lach in te houden.

'Het werd oudejaarsdag,' vult hij gniffelend in.

'Dan heb je ieder jaar een feest met vuurwerk,' concludeer ik droogjes.

'Dat wel, maar toch denk ik dat jarig zijn met kerst, leuker is.'

'Waarom denk je dat?'

'Op oudejaarsdag lijkt iedereen een race te moeten voeren tegen de klok. Het voelt voor mij vaak alsof mijn familie en vrienden, mijn verjaardag als een moetje beschouwen. Ik vind kerst... Ik weet het niet zo goed.' Hij krabt met zijn vrije hand over de blonde krullen op zijn achterhoofd. 'Sfeervoller? Gezelliger?' Hij bekijkt me met een blik die lijkt te polsen of ik hem wel begrijp.

Ik snap precies wat hij bedoelt en knik instemmend. Er gaat niets boven de sfeer die kerst met zich meebrengt. Nou ja, meebracht, corrigeer ik mezelf in gedachten. Oma leeft al enkele jaren niet meer. Toch keert ieder jaar weer de heimwee naar het kerstgevoel, dat ze me altijd wist te bezorgen, terug. En dan heb ik het nog niet eens over het gemis. Wat ik ook probeerde, het is na haar overlijden nooit meer hetzelfde geweest. Om mezelf wat af te leiden, heb ik dit jaar besloten om met kerst te werken. Alsof ik daardoor niet aan haar denk. Er trekt alweer een rilling langs mijn ruggengraat. Noël staat me inmiddels bedenkelijk aan te kijken. Dan besef ik dat ik zijn hand nog altijd vast heb.

‘Charlie eh, ook een kerstliefhebber,’ zeg ik snel, waarna ik zijn hand loslaat en zijn vragende blik uit de weg ga.

‘Nou, daar staan we dan,’ klinkt het na een tijdje rechts van me.

‘Een *doorbitch* in een ordinair kerstjurkje, en een kerstbezorger zonder bestelling,’ vul ik in.

Noël grinnikt. ‘Je weet er de stemming wel in te brengen.’

Ik blaas een opstandige pluk haar die voor mijn ogen danst uit mijn gezicht.

‘Zullen we om de tijd te doden een spelletje doen?’ stelt hij voor.

‘Wat heb je in gedachten?’ Met de brallende studenten nog vers in mijn achterhoofd, kan ik de wantrouwende klank in mijn stem niet onderdrukken.

‘Als ik een melodie neurie, dan mag jij raden om welk kerstliedje het gaat.’

Zonder mijn reactie af te wachten, zet hij het eerste nummer in.

‘Ja hallo! *Easy peasy*. Dat is Last Christmas van Wham!’

‘O, ik heb met een pro te maken? Nou, dan kom maar op, want ik ga echt niet voor jou onderdoen.’ Hij geeft me een guitige knipoog.

Ik breng mijn wijsvinger naar mijn lip, en steun met mijn andere hand in mijn zij. Ik ga het hem niet makkelijk maken. Na een minuut of wat begin ik te neuriën. Noël luistert aandachtig. Er verschijnt een frons tussen zijn wenkbrauwen. Wanneer ik bijna klaar ben, zie ik een lampje bij hem aan gaan.

‘Wacht, wacht, wacht. Niets zeggen. Het ligt op het puntje van mijn tong.’ Hij tikt een paar keer mijn zijn hand tegen mijn arm om zijn woorden kracht bij te zetten. ‘Eenzame Kerst, van André Hazes,’ roept hij fanatiek.

‘He-le-maal goed.’

‘Oké, oké, nu ik weer.’

Zijn enthousiasme werkt aanstekelijk en ik voel me, ondanks dat ik weinig om mijn lijf heb, vanbinnen een beetje warm worden. Van onder die kerstmuts van hem, kijkt hij me met een paar stralende helderblauwe ogen, uitdagend aan. Mijn mondhoeken veren, zonder dat ik er moeite

voor doe, een stukje op. Hij neemt een moment om zich te focussen en begint dan weer te neuriën. Al na een paar tellen stukt mijn adem en zijn daar de tranen, die ik al de hele avond verbijt. Wanneer Noël merkt dat ik volschiet, stopt hij onmiddellijk.

‘Hé, dat is niet de bedoeling.’ Beschermend legt hij zijn arm om mijn schouder en trekt me een stukje naar zich toe. ‘Waarom krijg ik het gevoel dat jij dat liedje heel goed kent?’

Ik haal niet erg charmant mijn neus op. ‘Je neuriede het favoriete kerstliedje van mijn oma.’

‘Mistletoe and Wine, van Cliff Richard?’ Noël fluit goedkeurend tussen zijn tanden. ‘Die oma van jou had smaak.’

Ondanks mijn gemoedstoestand ontsnapt me een voorzichtige lach. ‘Dat kun je wel stellen. Bij mijn oma stond altijd een echte boom in de kamer. Mijn vader bezorgde die altijd een dag nadat de sint het land verlaten had, zodat ze los kon gaan met al haar lampjes en kerstdecoraties.’ Ik sluit mijn ogen en waan me weer even in haar huiskamer. ‘Ze maakte voor kerstavond traditiegetrouw een grote pan glühwein, naar het recept van haar eigen moeder, en kocht de beste kersstol die ze kon vinden.’ Ik dep met de punt van mijn sjaal mijn ogen.

‘Zo eentje met van die vruchtjes en hazelnoten erin?’ vraagt Noël.

Ik knik. ‘Ze sneed er dikke plakken van, die ze besmeerde met een lik roomboter.’ Vanuit mijn ooghoek zie ik Noëls ogen oplichten. ‘We zaten altijd met de hele familie voor de televisie, met op de achtergrond het knetterende geluid van de haard. Vanaf het puntje van haar relaxfauteuil, papegaaide oma dan met haar krakerige stemmetje Robert ten Brink na: “Niemand mag met kerst alleen zijn.” Ik moet lachen om de grappige, maar zo dierbare herinnering. ‘Sinds oma niet meer leeft, lijkt het wel of we allemaal beseffen dat kerstavond nooit meer wordt zoals het was, en trekken we allemaal ons eigen plan.’ Er rolt een traan over mijn wang. Noël trekt me nog wat dichter tegen zijn schouder en legt zijn hoofd tegen dat van mij.

‘Dat klinkt als een mooie herinnering aan een bijzonder mens,’ zegt hij zacht.

Zijn stem klinkt warm en vol medeleven. Hij lijkt precies te snappen hoe ik me voel. De arm om mijn schouder is krachtig en tegelijkertijd ook heerlijk zacht. Alsof hij me met één gebaar kan beschermen en troosten. Ik weet niet goed wat het is, maar zo tegen hem aanhangen, voelt een soort van vertrouwd. Hoe kan dat? Ik ken deze gast pakweg een half uur, en ik deel nu al mijn verdriet met hem. Ik draai mijn hoofd en kijk hem verward aan. Met zijn duim veegt hij de traan van mijn wang. Zijn mond vormt een begripvolle streep.

‘Ik had dat gevoel bij mijn opa,’ zegt hij dan. ‘Hij was degene die het niet liet gebeuren dat mijn verjaardag ondergesneeuwd zou raken door de voorbereidingen voor oudjaarsavond.’

‘Hoe deed hij dat dan?’ vraag ik hem met een breekbare stem.

‘Hij nam me ieder jaar, in de loop van de ochtend, mee naar de schaatsbaan in het dorp. We reden rondjes over het ijs, tot we verkleumd waren van de kou. Na het schaatsen dronken we chocomelk met slagroom, en aten een warme wafel. Mijn moeder heeft me na zijn dood verteld, dat hij iedereen op die manier de kans bood om binnen dat tijdsbestek de boodschappen in huis te hebben, of andere voorbereidingen te treffen voor de avond. Zo had niemand een smoes om mijn feestje in de middag te missen. Opa was een nogal markante persoonlijkheid, en dulde geen tegenspraak wanneer het ging om zaken die hem aan het hart gingen.’

Zijn ogen glanzen en glunderen bij de gedachte aan de man, die ongetwijfeld net zo’n warm plekje in zijn hart inneemt, zoals mijn oma dat bij mij heeft. We staren elkaar een tijdje aan. Allebei niet goed wetend wat te zeggen. De emotie is uit Noëls ogen af te lezen, toch weet hij een prachtige lach om zijn brede mond te toveren. Mijn hart gloeit op als een smeulend haardvuur dat oplaait, wanneer je erin blaast. Ik kan me niet herinneren dat er ooit iemand is geweest, waarmee ik zo snel een connectie heb gevoeld. Zijn blik dwaalt af naar mijn lippen. Mijn hartritme versnelt.

‘Sta je nou mijn personeel te versieren?!’

Geschrokken laat Noël me los en deinst naar achter. Binnen drie tellen staat Kees voor zijn neus, met een woeste blik in zijn ogen. Hij duwt hem een thermodoos in zijn handen.

‘En nu als de bliksem naar dat bezorgadres,’ blaft hij. ‘Je bent al zeker een kwartier te laat.’

Noëls ogen vlammen op, maar daar heeft Kees geen oog voor. Hij wendt zich tot mij.

‘En jij lijkt niet te snappen hoe je extra gasten naar binnen kunt lullen,’ gooit hij me voor de voeten. ‘En nu weer aan het werk.’ Hij geeft me een zetje in de richting van de straat.

Opnieuw ben ik te onthutst om te reageren. Waarom laat ik op deze manier met me sollen? Met een beschaamd gevoel kijk ik naar Noël, die met een boze blik in zijn ogen, hoofdschuddend de doos in zijn rugtas schuift. Over mijn schouder kijkend, zie ik hoe Kees handenwrijvend de warmte van het restaurant opzoekt. Zodra hij binnen is, schuifel ik naar Noël en leg een hand op zijn arm.

‘Probeer het gevoel vast te houden. Die twee lieve oudjes vullen de gaten in ons hart met de warme herinneringen die ze na hebben gelaten,’ zeg ik zacht en geef hem een vluchtig kusje op zijn wang. Hij slaat zijn ogen neer.

‘Ik moet gaan. Het eten mag niet koud worden.’ Hij wijst met zijn duim naar de tas op zijn rug.

Ik knik begripvol. Het liefst zou ik hem de hele avond naast me hebben staan, om me te warmen aan zijn opgewekte karakter. Het kerstgevoel dat als een kwetsbaar vlammetje in de wind in mijn hart is ontstaan, dooft wanneer ik hem nog een keer zijn hand naar me zie opsteken, alvorens hij in het donker verdwijnt.

Ik houd het welgeteld nog een half uur vol in de kou, waarna ik de warmte van het restaurant opzoek. Kees kan de pot op. Ik wil me nuttig maken. Ik heb de hele avond staan blauwbekken en dat heeft niets meer opgeleverd dan een verhoogde kans op een blaasontsteking. Ik loop direct

door naar de kleedruimte, waar ik mijn kloppende voeten verlos van de groene monsters, en ze verruil voor mijn sneakers.

Terug in het restaurant kan ik Kees, tot mijn opluchting, nergens ontdekken. Ik help mijn collega's daar waar ik kan, door borden weg te brengen, tafels leeg te halen en drankjes uit te serveren.

Wanneer de laatste tafeltjes de koffie met kerstkransjes – van het kaliber het glazuur springt van je tanden – geserveerd krijgen, meld ik me achter de bar om de glazen te spoelen en de drankvoorraad aan te vullen.

'Waar denk jij dat je mee bezig bent?' klinkt Kees' ingehouden barse stem achter me, als ik een half uur later, gebukt voor een koeling, flesjes frisdrank in rek plaats. Langzaam sta ik op en draai me om.

'Het ziet ernaar uit dat ik help de bar klaar te maken voor morgen,' zeg ik bijdehand.

'Jij denkt toch niet dat ik geïnvesteerd heb in dat leuke jurkje, om je achter een bar weg te stoppen?' sist hij tussen zijn tanden, terwijl zijn donkere ogen zich priemend in de mijne boren. 'Het enige wat jij vanavond gedaan hebt, is een beetje flirten met die gast van Thuisbezorgd.nl.'

Ik voel hoe mijn bloed begint te borrelen. Wie verzint het dat je op kerstavond nog nieuwe gasten het restaurant binnen wilt loodsen, door een schaars geklede gastvrouw aan de deur te zetten?

'Eerlijk gezegd voelde ik me nogal ongelukkig op straat,' zeg ik verbeterd. Wanneer ik er langer over nadenk is het ronduit ongepast en vernederend om een medewerkster op deze manier in te zetten. Noël was mijn enige lichtpuntje deze avond. De kans dat ik hem ooit nog terugzie, is klein. Als ik hem was, zou ik na die uitbrander die Kees hem gaf, mijn neus hier nooit meer laten zien.

Kees bekijkt me met een minachtende grijns op zijn gezicht.

Dan heb ik er schoon genoeg van, en vallen de woorden als vanzelf uit mijn mond. 'Weet je wat Kees, ik pik jouw seksistische gedoe niet langer. Je kunt de pot op met dat jurkje van je. Ik neem ontslag.' Voordat hij kan reageren wring mezelf tussen zijn buik en de bar door en vlucht naar de kleedruimte, waar ik de deur achter me op slot doe. Ik gooi de kerstmuts

op het kledingrek en reik naar mijn rug, waar ik maar net bij de rits van de jurk kan. Nadat ik me ervan ontdaan heb, volgen de kousen. Binnen amper twee minuten heb ik me in mijn baggy jeans en sweater gehesen. Nooit eerder heeft een outfit zo comfortabel gevoeld. Ik schiet opnieuw in mijn sneakers en trek mijn oversized parka aan. Met mijn tas over mijn schouder, wandel ik vervolgens met opgeheven hoofd aan Kees voorbij, het restaurant uit. Mij zien ze hier nooit meer terug.

Buiten aangekomen loop ik direct naar mijn fiets. Ik kan niet wachten om dadelijk thuis, met een kop warme chocomelk, de kersspecial van *All you need is love* terug te kijken. Wanneer ik me vooroverbuig om het slot van mijn fiets open te maken hoor ik:

‘Ho, ho, ho, Charlie,’ gevolgd door het geklingel van een bel.

Ik draai me om, en kijk om me heen om te ontdekken waar die lage, brommende stem vandaan komt. Een stukje verderop zit een kerstman relaxed op een bankje aan de rand van het marktplein, met een grote bel te klingelen. Wanneer ik nog eens goed kijk, zie ik Noëls stralende ogen boven de witte baard uitpiepen, die hij kennelijk heeft opgeplakt om zijn look compleet te maken. Mijn hart maakt een vreugdesprong als een rendier, dat op kerstavond de slee mag trekken. Ik plof naast hem neer en sla spontaan mijn armen om hem heen.

‘Ho, ho, ho, jongedame, jij bent wel heel erg blij om de kerstman te zien,’ proest hij door de baard, waarna ik hem los laat. Lachend trekt hij het ding van zijn gezicht en reikt naar de zijkant van de bank waar hij een mand tevoorschijn haalt. Mijn oog valt op een thermosfles, een paar bekers en wat takken mistletoe.

‘Weet je, Charlie,’ zegt hij plechtig. Zijn ogen glunderen van plezier. ‘Oma en Robert hebben gelijk. Niemand mag met kerst alleen zijn. Dus breng ik jou mistletoe en glühwein.’